

สหกิจศึกษาคืออะไร

สหกิจศึกษา (Co - operative Education) เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานให้กับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการจัดให้นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 ภาคการศึกษาที่สองและชั้นปีที่ 4 ภาคการศึกษาที่หนึ่งไปปฏิบัติงานจริง ณ องค์กรผู้ใช้บัณฑิตที่ให้ความร่วมมือ ในฐานะเป็นพนักงานเต็มเวลา เป็นระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา และจะได้รับหน่วยกิต 9 หน่วยกิตทั้งนี้ นักศึกษาจะเข้าปฏิบัติงาน ณ องค์กรผู้ใช้บัณฑิตได้ต้องมีการเตรียมความพร้อม ทั้งในเรื่องความรู้เกี่ยวกับวิชาการ และความรู้ในเรื่องการดำรงชีวิตในสังคมการทำงาน โดยนักศึกษาจะเข้าร่วมโครงการจะต้องดำเนินการทุกขั้นตอนเสมือนจริง ตั้งแต่การเขียนใบสมัคร การผ่านการคัดเลือกจากองค์กรผู้ใช้บัณฑิต การปฏิบัติงานในฐานะพนักงานเต็มเวลาขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต การประเมินผลการทำงาน เป็นต้น ซึ่งการปฏิบัติงานและการประเมินผลจะอยู่ภายใต้การดูแลของอาจารย์ที่ปรึกษาสหกิจศึกษาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด โดยจัดให้ร่วมกับพนักงานที่ปรึกษาที่องค์กรผู้ใช้บัณฑิตมอบหมาย

สหกิจศึกษาเป็นมิติใหม่ของการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพราะเป็นการจัดการศึกษา โดยขยายเครือข่ายการดำเนินงาน และรับผิดชอบการจัดการศึกษาซึ่งแต่เดิมผู้รับผิดชอบต่อการศึกษาคือสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น แต่ในปัจจุบัน สหกิจศึกษามีผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาประกอบด้วยสถาบันอุดมศึกษา และองค์กรผู้ใช้บัณฑิตซึ่งเปรียบเสมือนมหาวิทยาลัยวิชาชีพช่วยพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

นักศึกษาสหกิจศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จริงจากการไปปฏิบัติงาน ทำให้ได้รับทราบด้วยตนเองว่าขาดความรู้ในเรื่องใดที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาตนในการอยู่ร่วมกับสังคมการปฏิบัติตนที่เหมาะสมต่อผู้ร่วมงาน และผู้บริหารรวมทั้งความเจริญก้าวหน้าในเทคโนโลยีใหม่ความรู้เหล่านี้นำมาซึ่งการพัฒนาตนของนักศึกษาก่อนที่จะสำเร็จการศึกษาและทำให้นักศึกษาเหล่านี้เป็นผู้สำเร็จการศึกษาที่มีคุณภาพตรงตามที่ต้องการผู้ใช้บัณฑิตต้องการ และสามารถมองเห็นแนวทางในการประกอบอาชีพต่อไปได้ในสังคม

ความเป็นมาของสหกิจศึกษา

วิธีการผสมผสานการเรียนในห้องเรียนร่วมกับการปฏิบัติงานจริงกับองค์กรผู้ใช้บัณฑิตนี้ เริ่มต้นพัฒนาขึ้นในประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2446-2452 เรียกว่า ระบบการศึกษาแบบสหกิจศึกษา (Co-operative Education:Co-op) ในสหรัฐอเมริกาพบว่าตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เป็นต้นมา ระบบนี้ก้าวหน้ามากเนื่องจากได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณจากรัฐบาล และความร่วมมือจากสถานประกอบการ ปัจจุบันนี้สถาบันการศึกษาทั่วโลก จำนวนประมาณร้อยละ 33 นำระบบสหกิจศึกษามาใช้และพัฒนาไปจนถึงระดับที่มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในระดับนานาชาติอีกด้วย

(ข้อมูลจากสำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา)

หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทย ได้มีการพัฒนาการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อการขยายการศึกษาให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ยังประสบกับปัญหาการว่างงานมากขึ้นเช่นกัน ประกอบกับบัณฑิตที่จบไปจากรัฐมหาวิทยาลัย บางส่วนยังไม่สามารถที่จะนำความรู้ที่ได้เรียนมาประยุกต์ใช้ให้ตรงกับสายงานที่ทำได้ ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จึงได้มีการจัดตั้งหลักสูตรสหกิจศึกษาขึ้นมาเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและพัฒนา นักศึกษาที่จะจบไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าต่อประเทศในอนาคต โดยการจัดให้มีการผสมผสานการเรียนในห้องเรียนของนักศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์ จากการทำงานจริงกับองค์กรผู้ใช้งานบัณฑิตอย่างมีหลักการและเป็นระบบ ทั้งนี้นักศึกษาจะต้องออกไปปฏิบัติงานในองค์กรผู้ใช้งานบัณฑิตในฐานะพนักงานเต็มเวลา โดยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมหาวิทยาลัยขนาดใหญ่ เล็งเห็นถึงความสำคัญของสหกิจศึกษา ที่จะสามารถนำมาช่วยในการพัฒนาหลักสูตรการศึกษา และงานด้านวิชาการเพื่อเป็นหนทางในการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ